

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และปัญหาในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) ฉะนั้นในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นการเสนอข้อมูลพื้นฐานโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร ของครูผู้สอน โดยแบ่งเป็น

2.1 การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร

2.2 สภาพการปรับหลักสูตร

2.3 การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร

2.4 สื่อการเรียนการสอน

2.5 การวัดผลประเมินผล

2.6 แนวคิดหรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของครูผู้สอนในการปรับหลักสูตร ประถมศึกษาให้สอดคล้องเป็นสภาพท้องถิ่น

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.

ตารางที่ 2 เพศของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	108	30.68
หญิง	244	69.32
รวม	352	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ มีเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.32 เพศชายร้อยละ 30.68 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 352 คน

ตารางที่ 3 อายุ ของกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	-	0
21-30 ปี	95	26.98
31-40 ปี	136	38.64
41-50 ปี	88	25.00
51 ปีขึ้นไป	33	9.38
รวม	352	100

จากข้อมูลในตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนมีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 38.64 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 26.98 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มอายุ 41-50 ปี ซึ่งมีร้อยละ 25.00 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อายุ 51 ปีขึ้นไป เพียงร้อยละ 9.38

ตารางที่ 4 อายุราชการของกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอน

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	39	11.08
6-10 ปี	99	28.13
11-15 ปี	83	23.58
16-20 ปี	52	14.77
21 ปีขึ้นไป	79	22.44
รวม	352	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนมีอายุราชการ ระหว่าง 6-10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 28.13 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 23.58 อายุราชการ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.44 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 14.77 ตามลำดับ กลุ่มที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปีลงไ้มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 11.08

ตารางที่ 5 วุฒิทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป.กศ.สูง	101	28.69
ป.กศ.สูง, ปวส, พ.ม.	119	33.81
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	132	37.50
รวม	352	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในการวิจัยครั้งนี้มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ร้อยละ 37.50 รองลงมาได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา ป.กศ.สูง, ปวส. พ.ม. ร้อยละ 33.81 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า ป.กศ.สูง ซึ่งมีเพียงร้อยละ 28.69

ตารางที่ 6 ขนาดของโรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างทำการสอน

ขนาดโรงเรียนที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
ใหญ่มาก	8	2.27
ใหญ่	13	3.69
กลาง	35	9.94
เล็ก	187	53.13
เล็กมาก	109	30.97
รวม	352	100

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนในการวิจัยนี้ส่วนใหญ่จะทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 53.13 รองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมากซึ่งมีจำนวน ร้อยละ 30.97 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนทำการสอนในโรงเรียนขนาดกลาง มีเพียงร้อยละ 9.94 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่มาก มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนทำการสอนอยู่เพียง ร้อยละ 3.69 และ ร้อยละ 2.27 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ระดับชั้นที่กลุ่มตัวอย่างทำการสอน

ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ป.1-2	77	21.88
ป.3-4	172	48.86
ป.5-6	103	29.26
รวม	352	100

จากตารางที่ 7 ระดับชั้นที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนปฏิบัติการสอนนั้น จะอยู่ในระดับชั้นป.3-4 คือ จำนวนร้อยละ 48.86 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนทำการสอนระดับชั้นป.5-6 มีจำนวนร้อยละ 29.26 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนทำการสอนในระดับชั้นป.1-2 มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 21.88

ตารางที่ 8 การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน

การเข้ารับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคย	28	7.95
เคย	324	92.05
รวม	352	100

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จำนวนมากถึงร้อยละ 92.05 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร มีจำนวนน้อยมากเพียงร้อยละ 7.95 เท่านั้น

ตารางที่ 9 วิธีการค้นคว้าหาความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน (เฉพาะผู้ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร)

วิธีหาความรู้ในการจัดกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาด้วยตนเอง	10	35.71
จากสถาบันทางการศึกษา	4	14.29
จากการนิเทศของผู้เกี่ยวข้อง	3	10.71
ถามเพื่อนครูด้วยกัน	11	39.29
รวม	28	100

จากตารางที่ 9 พบว่าครูผู้สอนที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรแสวงหาความรู้โดยการศึกษาด้วยตนเองร้อยละ 35.71 และใช้วิธีค้นคว้าหาความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยวิธีการสอบถามเพื่อนครูด้วยกันร้อยละ 39.29 ส่วนการได้รับความรู้จากการนิเทศของผู้เกี่ยวข้องมีจำนวนน้อยมาก คือเพียงร้อยละ 10.71

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนเกี่ยวกับระยะเวลาที่เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ปุทธศักราช 2521

ระยะเวลาที่เข้ารับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
น้อยเกินไป	175	49.72
มากเกินไป	-	-
เหมาะสมดีแล้ว	153	43.47
อื่น ๆ	24	6.81
รวม	352	100

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนผู้เคยรับการอบรมบางส่วน คือ ร้อยละ 49.72 เห็นว่าระยะเวลาที่จัดให้มีการอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ปุทธศักราช 2521 นั้น ใช้เวลาในการอบรมน้อยเกินไป กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนผู้เคยรับการอบรมบางส่วน คือ ร้อยละ 43.47 เห็นว่าระยะเวลาที่จัดให้มีการอบรมการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมดีแล้ว

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างหลังจากผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ปุทธศักราช 2521

ความคิดเห็นภายหลังการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
พร้อมที่จะสอนตามหลักสูตรได้ดี	307	87.21
ยังไม่มั่นใจในตนเอง	4	1.14
สับสนไม่เชื่อว่าจะทำได้	21	5.97
อื่น ๆ	20	5.68
รวม	352	100

จากตารางที่ 11 พบว่า เมื่อผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรประถมศึกษาปีที่พุทธศักราช 2521 แล้ว ร้อยละ 87.21 มีความพร้อมที่ทำการสอนตามหลักสูตร ได้มีครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรเพียงร้อยละ 1.14 ที่ยังไม่มั่นใจในตนเอง

ตารางที่ 12 ความต้องการของครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาปีที่พุทธศักราช 2521

ความต้องการของครูผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา ปีที่พุทธศักราช 2521 (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ
มีความเข้าใจดี	288	81.82
ต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้	231	65.63
ต้องการปรับปรุงเนื้อหาบางส่วน	78	22.16
ต้องการให้มีการนิเทศเสมอ ๆ	174	49.43
อื่น ๆ	5	1.42

จากตารางที่ 12 พบว่า ครูผู้สอนมีความเข้าใจดีในหลักสูตรประถมศึกษาปีที่พุทธศักราช 2521 ร้อยละ 81.82 ครูผู้สอนร้อยละ 65.63 ยังมีความต้องการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และครูผู้สอนร้อยละ 22.16 มีความต้องการปรับปรุงเนื้อหาบางส่วนในหลักสูตร

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) โดยแบ่งออกเป็น ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร
2. สภาพในการปรับหลักสูตร
3. การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร
4. การใช้สื่อการเรียนการสอน

5. การวัดผลและการประเมินผล
6. แนวคิดหรือข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์

4.1 การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร

ตารางที่ 13 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการปรับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

การมีส่วนร่วม (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	50	14.20	4
2. การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร	130	36.93	3
3. การดำเนินงานการใช้หลักสูตร	352	100.00	1
4. การประเมินผลหลักสูตร	319	90.63	2

จากตารางที่ 13 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ครูผู้สอนร้อยละ 100.00 มีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการใช้หลักสูตร และให้ความสำคัญมากเป็นลำดับที่ 1 สำหรับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อปรับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น มีครูจำนวนน้อยมากที่เข้าไปมีส่วนร่วมซึ่งครูผู้สอนจัดลำดับการมีส่วนร่วมไว้ในอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 14 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ให้ข้อมูลทุกชั้นตอนในฐานะกรรมการร่างหลักสูตร	-	-	-
2. ให้ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม	71	20.17	2
3. ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์	5	1.42	3
4. ร่วมประชุมสัมมนาในการจัดหลักสูตร	-	-	-
5. ไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้	276	78.41	1

จากตารางที่ 14 พบว่า ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ถึงร้อยละ 78.41 ไม่ปรากฏว่ามีครูผู้สอนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลทุกขั้นตอนในฐานะกรรมการร่างหลักสูตร และเข้าร่วมประชุมสัมมนาในการจัดหลักสูตร

ตารางที่ 15 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ให้ข้อมูลทุกขั้นตอน ในฐานะกรรมการร่างหลักสูตร	13	3.69	4
2. ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม	112	31.82	2
3. ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	21	5.97	3
4. ร่วมประชุมสัมมนาในการจัดทำหลักสูตร	-	-	
5. ไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้	206	58.52	1

จากตารางที่ 15 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 58.52 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีเพียงครูผู้สอนจำนวนร้อยละ 3.69 เท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยวิธีการที่ให้ข้อมูลทุกขั้นตอนในฐานะกรรมการร่างหลักสูตร

ตารางที่ 16 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ให้ข้อมูลทุกขั้นตอนในฐานะกรรมการร่างหลักสูตร	-	-	
2. ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม	68	19.32	2
3. ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	5	1.42	3
4. ร่วมประชุมสัมมนาในการจัดทำหลักสูตร	4	1.14	4
5. ไม่มีส่วนร่วมในเรื่องนี้	275	78.12	1

จากตารางที่ 16 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 78.12 ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เมื่อจัดลำดับการมีส่วนร่วมแล้ว ในข้อนี้สูงเป็นอันดับที่ 1 ส่วนการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนด้านอื่น ๆ ปรากฏว่าครูมีส่วนร่วมน้อยมาก โดยเฉพาะการเข้าไปมีส่วนร่วมการใช้ข้อมูลทัศนคติของครูผู้สอนในการใช้หลักสูตรนั้น ไม่ปรากฏว่าครูผู้สอนคนใดเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าว

ตารางที่ 17 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

กิจกรรมการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>ด้านการคัดเลือกและจัดเนื้อหาหลักสูตร</u>			
- เป็นคณะกรรมการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรของเขตการศึกษา	22	6.25	3
- เป็นผู้ตรวจแบบสอบถามของคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร	9	2.56	4
- เป็นผู้มีบทบาทในการร่างหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	-	-	
- เป็นผู้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร	299	84.94	1
- เป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอน	22	6.25	2
- เป็นผู้กำหนดแนวทางการทดสอบประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งปรับให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	-	-	
<u>ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อนำผลติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น</u>			
- เป็นคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการทางการศึกษาของจังหวัด	-	-	
- เป็นคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการทางการศึกษาของอำเภอ	25	7.10	6
- เป็นคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน	72	20.45	2
- เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ	41	11.65	5
- เป็นหัวหน้าสายชั้น	50	14.20	4
- เป็นครูวิชาการประจำกลุ่มโรงเรียน	55	15.63	3
- เป็นครูวิชาการประจำโรงเรียน	109	30.97	1

ตารางที่ 17 (ต่อ)

กิจกรรมการมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน</u>			
<u>ให้สอดคล้องกับท้องถิ่น</u>			
- เป็นกรรมการระดับจังหวัด	-	-	
- เป็นกรรมการระดับอำเภอ	19	5.40	5
- เป็นกรรมการระดับกลุ่มโรงเรียน	77	21.88	2
- เป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน	163	46.31	1
- เป็นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	37	10.50	4
- เป็นครูวิชาการโรงเรียน	56	15.91	3

จากตารางที่ 17 พบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในด้านการคัดเลือกและจัดเนื้อหาหลักสูตร โดยครูเป็นผู้จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสูงถึงร้อยละ 84.94 ในเรื่องการเข้าไ้มีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและเรื่องการเข้าไ้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการทดสอบประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งปรับให้สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้นปรากฏว่าครูผู้สอนไ้มีส่วนร่วมใน 2 เรื่องดังกล่าวเลย

ในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกิจการเพื่อกิจการเพื่อกิจการเพื่อกิจการให้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยเป็นครูวิชาการประจำโรงเรียน ร้อยละ 30.97 มากเป็นอันดับที่ 1 และครูผู้สอนร้อยละ 20.45 เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยเป็นคณะกรรมการวางแผนปฏิบัติการทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ส่วนการมีส่วนร่วมโดยเป็นกรรมการวางแผนปฏิบัติการทางการศึกษาของจังหวัด ปรากฏว่าไม่มีครูผู้สอนคนใดเข้าไ้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว

ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่น พบว่า ครูผู้สอนเข้าไ้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรโดยการเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน จำนวนมากเป็นอันดับที่ 1 ถึงร้อยละ 46.31 นอกนั้นเป็นกรรมการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน โดยเป็นกรรมการระดับกลุ่มโรงเรียนมากเป็นอันดับที่ 2 คือ ร้อยละ 21.88 และพบว่าครูผู้สอนไ้มีส่วน

ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับท้องถิ่นในระดับจังหวัด

ตารางที่ 18 การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเอกสาร (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. คู่มือการใช้หลักสูตร	180	51.14	4
2. คู่มือครู	160	45.45	5
3. กำหนดการสอน	300	85.23	1
4. ตารางสอน	280	79.55	2
5. สื่อการเรียนการสอน	250	71.02	3

จากตารางที่ 18 ปรากฏว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร โดยการจัดทำกำหนดการสอนมากเป็นอันดับ 1 ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ครูมีส่วนร่วมมากอันดับ 2 และการมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับที่ 3

4.2 สภาพการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

ตารางที่ 19 การนำเสนอหาสาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น โดยครูผู้สอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้พอสมควร		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)										
- คำร้องเสียงแตกต่างความหมาย	5	1.42	13	3.69	71	20.18	218	61.93	45	12.78
- คำชากึ่งเกิดจากสำเนียงท้องถิ่น	4	1.14	57	16.19	233	66.19	49	13.92	9	2.56
- คำชากึ่งเป็นศัพท์เฉพาะจากภาษาหนังสือซึ่งคนในท้องถิ่นไม่เข้าใจ	23	6.53	249	70.74	42	11.93	24	6.82	14	3.98
- เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่คนในท้องถิ่นไม่เข้าใจ	15	4.26	45	12.78	256	72.73	19	5.40	17	4.83
- ผญา	23	6.53	280	79.55	34	9.66	6	1.70	9	2.56
- นิทานพื้นเมือง	13	3.69	19	5.40	44	12.50	58	16.48	218	61.93

ตารางที่ 19 (ต่อ)

กลุ่มประสบการณ์/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- เรื่องราวหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของท้องถิ่น	5	1.42	19	5.40	20	5.68	264	75.00	44	12.50
- เรื่องราวหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์การเตรียมความพร้อม	8	2.27	249	70.74	78	22.16	11	3.13	6	1.70
<u>กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต</u>										
- เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเด็กในท้องถิ่นสุขนิสัย	20	5.68	18	5.11	33	9.38	246	69.89	35	9.94
การออกกำลังกาย การพักผ่อนหย่อนใจ	4	1.14	23	6.53	26	7.39	271	76.99	28	7.95
การทำความสะอาดร่างกาย	9	2.56	11	3.13	16	4.54	57	16.19	259	73.58
การช่วยเหลือตนเองให้ได้รับความปลอดภัย	15	4.26	23	6.53	43	12.22	229	65.06	42	11.93
- ลักษณะทางกายภาพของบ้านในท้องถิ่น	10	2.84	206	58.52	120	34.09	9	2.56	7	1.99
- ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนในท้องถิ่น	12	3.41	216	61.36	13	3.69	103	29.26	8	2.28

ตารางที่ 19 ต่อ

กลุ่มประสาธการณ้/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้ค้พอ		ปรับได้ค้มาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ลักษณะเศรษฐกิจและการปกครองของบ้านในท้องถิ่น	20	5.68	20	5.68	30	8.52	241	68.47	41	11.65
- ลักษณะเศรษฐกิจและการปกครองของโรงเรียนในท้องถิ่น	3	0.85	15	4.26	45	12.78	243	69.03	46	13.08
- ลักษณะเศรษฐกิจและการปกครองของชุมชนในท้องถิ่น	45	12.78	21	5.97	228	64.77	43	12.22	15	4.26
- ลักษณะเฉพาะของท้าวเหตุการณ์และวันสำคัญของท้องถิ่น	38	10.80	33	9.37	25	7.10	246	69.89	10	2.84
- บุคคลสำคัญในท้องถิ่น	11	3.13	20	5.68	275	78.13	39	11.08	7	1.98

ตารางที่ 19 (ต่อ)

กลุ่มประสบการณ์/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย										
การละเล่นพื้นเมือง	20	5.68	33	9.38	43	12.22	228	64.77	28	7.95
การกีฬาที่เล่นในท้องถิ่น	10	2.84	231	65.63	20	5.68	28	7.95	63	17.90
ดนตรีพื้นเมือง	5	1.42	20	5.68	276	78.41	21	5.97	30	8.52
นาฏศิลป์พื้นเมือง	40	11.36	231	65.63	19	5.40	48	13.64	14	3.97
ประเพณีท้องถิ่น	16	4.55	48	13.63	254	72.16	18	5.11	16	4.55
ลักษณะเฉพาะของกิจกรรมท้องถิ่น	28	7.95	38	10.80	32	9.09	241	68.47	13	3.69

ตารางที่ 19 (ต่อ)

กลุ่มประสพการณ์/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ</u>										
- การจัดและปรับปรุงสภาพของบ้านในท้องถิ่น ห้องนอน, ห้องน้ำ, ครัว, ที่รับแขก	9	2.56	16	4.55	199	56.53	91	25.85	37	10.51
- อาหารพื้นบ้าน ข้าว/หวาน	13	3.69	6	1.71	221	62.78	68	19.32	44	12.50
- พืชผักที่ปลูกในท้องถิ่น	16	4.55	276	78.41	40	11.36	13	3.69	7	1.99
- สัตว์เลี้ยงที่เลี้ยงในท้องถิ่น	32	9.10	216	61.36	49	13.92	24	6.81	31	8.81
- ประมงในท้องถิ่น	4	1.14	302	85.80	14	3.98	11	3.12	21	5.96
- การเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่น	5	1.42	276	78.41	15	4.26	38	10.80	18	5.11
- แหล่งน้ำ (อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน/ชลประทาน)	19	5.40	44	12.50	150	42.61	103	29.26	36	10.23

ตารางที่ 19 (ต่อ)

กลุ่มประสบการณ์/เนื้อหา	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- การบำรุงดิน	20	5.68	37	10.51	115	32.67	117	33.24	63	17.90
- ไม้ดอกไม้ประดับที่ปลูกในท้องถิ่น	25	7.11	20	5.68	18	5.11	269	76.42	20	5.68
- ทัศนกรรมพื้นเมือง	29	8.24	33	9.38	162	46.02	102	28.98	26	7.38
- สิ่งประดิษฐ์ของท้องถิ่น	18	5.11	37	10.51	45	12.79	235	66.76	17	4.83
- สิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุในท้องถิ่น	10	2.84	24	6.82	23	6.53	266	75.57	29	8.24
<u>กลุ่มประสบการณ์พิเศษ</u>										
- อาชีพในท้องถิ่น	10	2.84	20	5.68	8	2.27	58	16.48	256	72.73
- ภาษาอังกฤษ	38	10.80	212	60.23	40	11.36	32	9.09	30	8.52

จากตารางที่ 19 เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ พบว่า

กลุ่มทักษะ(ภาษาไทย) ครูผู้สอนร้อยละ 61.93 ปรับเนื้อหาสาระของกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ในเรื่องการนำหินก้อนเมืองมาปรับใช้ได้ในระดับดีมาก ส่วนในเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของท้องถิ่น ครูผู้สอนร้อยละ 75 สามารถปรับได้ดีพอควร และครูผู้สอนร้อยละ 72.73 นำเอาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่คนในท้องถิ่น ไม่เข้าใจมาปรับใช้ได้ในระดับน้อย สำหรับเรื่องภูเขา ครูผู้สอนร้อยละ 79.55 นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูผู้สอนร้อยละ 73.58 สามารถปรับเนื้อหา เรื่องการทำความสะดวกกลางแจ้งให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดีมาก สำหรับเรื่อง การออกกำลังกาย การพักผ่อนหย่อนใจ ครูผู้สอนร้อยละ 76.99 สามารถนำเนื้อหาสาระใน เรื่องนี้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในระดับดีพอควร ในเรื่องลักษณะทางกายภาพของ โรงเรียนในท้องถิ่นและลักษณะทางกายภาพของบ้านในท้องถิ่น ครูผู้สอนร้อยละ 58.52 และ ร้อยละ 61.36 ตามลำดับ ครูผู้สอนปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก

กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ครูผู้สอนร้อยละ 68.47 สามารถปรับเนื้อหาในเรื่อง ลักษณะเฉพาะของจริยธรรมท้องถิ่นมาปรับใช้ได้ดีพอควร ครูผู้สอนร้อยละ 64.77 นำ เนื้อหาสาระเรื่อง การละเล่นพื้นเมืองมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดีพอควรเช่นกัน ครูผู้สอนร้อยละ 78.41 นำเนื้อหาสาระเรื่องดนตรีพื้นเมือง และร้อยละ 72.16 นำเนื้อหาเรื่อง ประเพณีท้องถิ่น มาปรับใช้ได้ในระดับที่น้อย ครูผู้สอนร้อยละ 65 นำเนื้อหาสาระเรื่องการกีฬาที่เล่น ในท้องถิ่น และนาฏศิลป์พื้นเมืองมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก

กลุ่มการงานและนันทนาการ ครูผู้สอนร้อยละ 76.42 นำเนื้อหาเรื่องไม้ดอก ไม้ประดับที่ปลูกในท้องถิ่น และร้อยละ 75.57 นำเนื้อหาสาระเรื่องสิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุในท้องถิ่น ทั้ง 2 เรื่องนี้สามารถปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในระดับที่ปรับได้ดีพอควร เนื้อหาสาระใน เรื่องอาหารพื้นบ้าน อาหารควา-หวาน ครูผู้สอนร้อยละ 62.78 นำเนื้อหาสาระมาปรับให้ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อย เนื้อหาในเรื่องการประมงในท้องถิ่น ครูผู้สอนร้อยละ 85.80 นำเนื้อหาสาระมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก และครูผู้สอนร้อยละ 78 นำเนื้อหา สาระเรื่องพืชผักที่ปลูกในท้องถิ่น และการเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่นมาปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ใน ระดับที่น้อยมาก เช่นเดียวกัน

กลุ่มประชากรพิเศษ

ในแผนงานวิชางานเลือกอาชีพในท้องถิ่นครูผู้สอนร้อยละ 72.73 นำเนื้อหาสาระมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดีมาก ส่วนในวิชาภาษาอังกฤษครูผู้สอนร้อยละ 60.23 นำเนื้อหาสาระในวิชาภาษาอังกฤษมาปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก

ตารางที่ 20 การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการวัดผล/ประเมินผลของครูผู้สอน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นจำแนกตามกลุ่มประสบการณ์

การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	สมควร									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ

การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับ

สภาพของท้องถิ่น

กลุ่มประสบการณ์

1. ทักษะ

- ภาษาไทย	48	13.64	15	4.26	42	11.93	156	44.32	91	25.85
- คณิตศาสตร์	24	6.82	23	6.53	40	11.36	32	9.10	233	66.19
2. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	25	7.10	27	7.67	124	35.23	107	30.40	69	19.60
3. สร้างเสริมลักษณะนิสัย	29	8.24	47	13.35	93	26.42	76	21.59	107	30.40
4. การงานและพื้นฐานอาชีพ	38	10.80	37	10.51	21	5.96	236	67.05	20	5.68

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับน้อยมาก		ปรับได้น้อย		ปรับได้ดีพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ประสิทธิภาพพิเศษ	19	5.39	259	73.58	22	6.25	38	10.80	14	3.98
<p>การจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อให้</p> <p>สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น</p> <p>กลุ่มประสบการณ์</p> <p>1. ทักษะ</p> <p>- ภาษาไทย</p> <p>- คณิตศาสตร์</p> <p>2. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต</p> <p>3. สร้างเสริมลักษณะนิสัย</p>										
	40	11.36	47	13.35	33	9.38	226	64.20	6	1.71
	37	10.51	14	3.98	264	75.00	25	7.10	12	3.41
	20	5.68	21	5.97	16	4.55	34	9.65	261	74.15
	42	11.93	87	24.72	117	33.24	94	26.70	12	3.41

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติ									
	ไม่ได้ปรับ		ปรับเล็กน้อย		ปรับได้น้อย		ปรับได้เพียงพอ		ปรับได้ดีมาก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. การงานและพื้นฐานอาชีพ	20	5.68	13	3.69	43	12.22	172	48.86	104	29.55
5. ประสิทธิภาพพิเศษ	18	5.11	238	67.61	29	8.24	16	4.55	51	14.49
การวัดผล/ประเมินผล										
กลุ่มประสบการณ์										
1. ทักษะ										
- ภาษาไทย	48	13.64	21	5.96	26	7.39	217	61.65	40	11.36
- คณิตศาสตร์	8	2.27	6	1.71	23	6.53	264	75.00	51	14.49
2. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	25	7.10	34	9.66	218	61.93	44	12.50	31	8.81
3. สร้างเสริมลักษณะนิสัย	38	10.80	40	11.36	44	12.50	165	46.87	65	18.47
4. การงานและพื้นฐานอาชีพ	43	12.22	29	8.23	49	13.92	32	9.10	199	56.53
5. ประสิทธิภาพพิเศษ	25	7.10	275	78.13	39	11.07	9	2.56	4	1.14

จากตารางที่ 20 เมื่อจำแนกออกเป็นรายกลุ่มประสบการณ์ พบว่า
การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ครูผู้สอนร้อยละ 66.19 สามารถใช้เอกสารประกอบหลักสูตรของวิชาคณิตศาสตร์
 มาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดีมาก เอกสารประกอบหลักสูตรของกลุ่มการงาน
 และพื้นฐานอาชีพ ครูผู้สอนร้อยละ 67.05 นำมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดี
 พอควร และเอกสารประกอบหลักสูตรของกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ครูผู้สอนร้อยละ 73.58 นำมาปรับ
 ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับที่น้อยมาก

การจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ครูผู้สอนร้อยละ 74.15 จัดทำสื่อการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 และนำมาปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในระดับดีมาก ครูผู้สอนร้อยละ 64.20 สามารถจัดทำ
 สื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับที่ดีพอสมควร
 ครูผู้สอนร้อยละ 75 จัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์โดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพของ
 ท้องถิ่นได้ในระดับน้อย ครูผู้สอนร้อยละ 67.61 จัดทำสื่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ
 โดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นได้ในระดับน้อยมาก

การวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนร้อยละ 56.53 นำเอาการวัดผลและการประเมินผล
 ของกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับดีมาก ครูผู้สอน
 ร้อยละ 75 นำเอาวิธีการวัดผลและประเมินผลของวิชาคณิตศาสตร์มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ
 ท้องถิ่นได้ในระดับที่ดีพอสมควร ครูผู้สอนร้อยละ 61.65 นำเอาวิธีการวัดผลและประเมินผลของ
 วิชาภาษาไทย มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับที่ดีพอสมควร ครูผู้สอนร้อยละ
 61.93 นำวิธีการวัดผลและประเมินผลของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต มาปรับใช้ให้เหมาะสม
 กับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับน้อย ครูผู้สอนร้อยละ 78.13 นำเอาวิธีการวัดผลและประเมินผลของกลุ่ม
 ประสบการณ์พิเศษมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นได้ในระดับที่น้อยมาก



4.3 การนิยามเอกสารประกอบหลักสูตร

ตารางที่ 21 เอกสารประกอบหลักสูตรที่ควรปรับปรุงมากที่สุดเพื่อช่วยให้การปรับหลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

เอกสารประกอบหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
คู่มือการใช้หลักสูตร	37	10.51	4
แผนการสอน	64	18.18	3
กำหนดการสอน	178	50.56	1
ตารางสอน	6	1.70	5
สื่อการเรียนการสอน	67	19.05	2

จากตารางที่ 21 พบว่า ครูผู้สอนเห็นว่ากำหนดการสอนควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุดถึงร้อยละ 50.56 ส่วนตารางสอนนั้นครูผู้สอนร้อยละ 1.70 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมากที่สุด

ตารางที่ 22 แหล่งที่มาของความรู้หรือประสบการณ์ของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอน

แหล่งที่มา	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
- รับการศึกษาจากสถาบันการศึกษา	181	51.42	1
- จากการประชุมอบรมหรือสัมมนาที่หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดขึ้น	117	33.24	2
- จากการศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง	47	13.35	3
- จากการนิเทศของผู้ที่หน้าที่รับผิดชอบ	7	1.99	4

จากตารางที่ 22 ปรากฏว่า ครูผู้สอนร้อยละ 51.42 เป็นผู้ได้รับความรู้หรือประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยได้รับจากสถาบันศึกษามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1

ส่วนความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบกับ ครูผู้สอนเพียงร้อยละ 1.99 เท่านั้น ที่ได้รับความรู้จากการนิเทศ ซึ่งจัดเป็นอันดับสุดท้ายของแหล่งความรู้หรือประสบการณ์ที่ครูผู้สอนได้รับ

ตารางที่ 23 การพัฒนา กำหนดการสอน (แผนการสอนย่อย) ของครูผู้สอน

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
จัดทำกำหนดการสอนของตนเองใหม่	47	13.35	3
เป็นกรรมการจัดทำกำหนดการสอนของโรงเรียน	49	13.92	2
ดำเนินการปรับและขยายแผนการสอนบางส่วน	244	69.32	1
ไม่ได้พัฒนา	12	3.41	4

จากตารางที่ 23 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 69.32 ได้พัฒนา กำหนดการสอน โดยดำเนินการปรับและขยายแผนการสอน มีครูผู้สอนเพียงร้อยละ 3.41 เท่านั้นที่ไม่ได้พัฒนา กำหนดการสอน (แผนการสอนย่อย)

ตารางที่ 24 บุคลากร/หน่วยงานที่ควรเป็นผู้จัดเตรียม กำหนดการสอน ในทัศนะของครูผู้สอน

บุคลากร/หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	9	2.56	5
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	20	5.68	4
กลุ่มโรงเรียน	160	45.46	1
ครูวิชาการกลุ่ม	133	37.78	2
โรงเรียน	30	8.52	3

จากตารางที่ 24 พบว่า ครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกันในประเด็นที่ว่าบุคลากรหรือหน่วย

งานที่ควรเป็นผู้จัดเตรียมกำหนดการสอน ครูผู้สอนร้อยละ 45.46 เห็นว่าบุคลากร/หน่วยงานที่ควรจัดเตรียมกำหนดการสอน คือกลุ่มโรงเรียน และครูผู้สอนร้อยละ 37.78 เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของครูวิชาการกลุ่ม ครูผู้สอนเพียงร้อยละ 2.56 ที่เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จังหวัดในการจัดเตรียมกำหนดการสอน

ตารางที่ 25 บุคลากร/หน่วยงานที่ควรเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำตารางสอนในทัศนะของครูผู้สอน

บุคลากร/หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	8	2.27	6
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	9	2.56	5
คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน	38	10.80	2
ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน	34	9.66	3
โรงเรียน	236	67.05	1
ครูผู้สอน	27	7.66	4

จากตารางที่ 25 บุคลากรหรือหน่วยงานที่ควรรับผิดชอบในการจัดทำตารางสอน ครูผู้สอนร้อยละ 67.05 เห็นว่าโรงเรียนควรเป็นผู้ดำเนินการเอง มีครูผู้สอนมีเพียงร้อยละ 2.27 ที่เห็นว่าควรให้ศึกษานิเทศก์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำตารางสอน

ตารางที่ 26 ลักษณะ ส่วนประกอบ คาบเวลา และเนื้อหา ที่ปรากฏในตารางสอน

ลักษณะ ส่วนประกอบ คาบเวลา และเนื้อหาที่ปรากฏในตารางสอน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
- เหมาะสมกับสภาพและการจัดการของท้องถิ่น	87	24.71	3
- ยังไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น	165	46.88	1
- ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างยิ่ง	100	28.41	2

จากตารางที่ 26 ครูผู้สอนร้อยละ 46.88 เห็นว่า ลักษณะ ส่วนประกอบ คาบเวลา และเนื้อหาที่ปรากฏในตารางสอน ยังไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4.4 สื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 27 การจัดทำสื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน

การจัดทำสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
ได้รับบริจาค	30	8.52	4
จัดทำเอง	64	18.18	2
โรงเรียนจัดทำแล้วมอบให้	41	11.65	3
ส่วนกลางจัดส่งมาให้	217	61.65	1

จากตารางที่ 27 ปรากฏว่า ครูผู้สอนร้อยละ 61.65 ได้จัดทำสื่อการเรียนการสอน ในปัจจุบัน โดยหน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้ส่งมาให้ มีครูผู้สอนเพียงร้อยละ 8.52 ที่จัดทำสื่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้มาโดยการรับบริจาค

ตารางที่ 28 การมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
เป็นกรรมการผลิตสื่อของอำเภอ	8	2.27	6
เป็นกรรมการผลิตสื่อของโรงเรียน	122	34.66	2
เป็นกรรมการผลิตสื่อของกลุ่มโรงเรียน	14	3.98	4
เป็นผู้รับการอบรมการผลิตสื่อ	30	8.52	3
เป็นผู้ผลิตสื่อร่วมกับครูในหมวดวิชา	12	3.41	5
จัดทำด้วยตนเอง	166	47.16	1

จากตารางที่ 28 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 47.16 ได้จัดทำสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง มีครูผู้สอนเพียงร้อยละ 2.27 ที่มีโอกาสเข้าร่วมเป็นกรรมการผลิตสื่อของอำเภอ

ตารางที่ 29 ที่มาของงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

ที่มาของงบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
- ใช้เงินทุนส่วนตัว	50	14.20	3
- ใช้เงินจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค	35	9.94	4
- ใช้งบประมาณจากโรงเรียน	182	51.71	1
- ใช้งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน	80	22.73	2
- ใช้งบประมาณจากด้านอื่น ๆ	5	1.42	5

จากตารางที่ 29 ปรากฏว่าในเรื่องที่มาของงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนร้อยละ 51.70 ได้ใช้งบประมาณจากทางโรงเรียน ครูผู้สอนบางส่วนร้อยละ 22.73 ผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยใช้งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน

ตารางที่ 30 การนิเทศในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

บุคลากรผู้นิเทศ	ระดับการนิเทศ							
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่มีการนิเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารระดับจังหวัด	3	0.85	3	0.85	103	29.26	243	69.04
ผู้บริหารระดับอำเภอ	6	1.71	238	67.61	93	26.42	15	4.26
ผู้บริหารโรงเรียน	160	45.45	143	40.63	37	10.51	12	3.41
ศึกษานิเทศก์จังหวัด	4	1.14	14	3.98	34	9.66	300	85.22

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บุคลากรผู้ให้เทศ	ระดับการนิเทศ							
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่มีการนิเทศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	5	1.42	79	22.44	259	73.58	9	2.56
กรรมการกลุ่มโรงเรียน	4	1.14	90	25.57	250	71.02	8	2.27
ครูวิชาการกลุ่ม	11	3.13	44	12.50	167	47.44	130	36.93
หัวหน้าหมวด/หัวหน้าสายชั้น	73	20.73	222	63.07	32	9.09	25	7.11
ครูวิชาการโรงเรียน	4	1.14	206	58.52	119	33.81	23	6.53

จากตารางที่ 30 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 45.45 ได้รับการนิเทศในเรื่องการผลิตสื่อ จากผู้บริหารโรงเรียนในระดับมาก ครูผู้สอนร้อยละ 67.61 ได้รับการนิเทศเรื่องการผลิตสื่อจากผู้บริหารระดับอำเภอในระดับปานกลาง และครูผู้สอนร้อยละ 73.58 ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์อำเภอในระดับน้อย ครูผู้สอนร้อยละ 85.22 ไม่ได้รับการนิเทศเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนจากศึกษานิเทศก์จังหวัด

4.5 การวัดผลและประเมินผล

ตารางที่ 31 การจัดสร้างเครื่องมือวัดผลปลายภาคเรียน

การจัดทำเครื่องมือวัดผล	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
- ผู้สอนสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลเอง	296	84.09	2
- โรงเรียนสร้างเครื่องมือประเมินผลให้	48	13.64	5
- กลุ่มโรงเรียนสร้างเครื่องมือประเมินผลให้	92	26.14	4
- สปอ. สร้างเครื่องมือขึ้นเอง	213	60.51	3
- สปจ. สร้างเครื่องมือขึ้นเอง	327	92.90	1
อื่น ๆ	24	6.82	6

จากตารางที่ 31 ครูผู้สอนบางส่วนได้จัดสร้างเครื่องมือวัดผลปลายภาคเรียน โดยอาศัยเครื่องมือที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดสร้างขึ้น ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 ส่วนวิธีการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตัวเองนั้น ครูผู้สอนใช้วิธีการนี้มากเป็นอันดับที่ 2

ตารางที่ 32 การจัดสร้างเครื่องมือวัดการผ่านจุดประสงค์ในหลักสูตร (ป.02)

การจัดสร้างเครื่องมือวัดการผ่านจุดประสงค์ในหลักสูตร(ป.02) จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่	
(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่กรมวิชาการจัดทำ	332	94.32	1
ผู้สอนสร้างแบบทดสอบขึ้นใช้เอง	248	70.45	3
กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัดทำแบบทดสอบ	262	74.43	2
โรงเรียนเป็นผู้จัดทำแบบทดสอบ	120	34.09	4
อื่น ๆ	4	1.14	5

จากตารางที่ 32 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 94.32 ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่กรมวิชาการจัดทำในการวัดการผ่านจุดประสงค์ใน ป.02 มากเป็นอันดับ 1 ส่วนเครื่องมือวัดการผ่านจุดประสงค์โดยกลุ่มโรงเรียนจัดทำและผู้สอนสร้างขึ้นใช้เองนั้นอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยครูผู้สอนใช้เครื่องมือดังกล่าวเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

ตารางที่ 33 การมีส่วนร่วมในการวัดผลปลายปีชั้น ป.6 ของครูผู้สอน

การมีส่วนร่วม	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)			
เป็นกรรมการดำเนินการวัดผลปลายปีที่ กปอ.แต่งตั้ง	10	2.84	4
เป็นกรรมการออกข้อสอบตามที่ กปอ.แต่งตั้ง	23	6.53	3
เป็นกรรมการควบคุมข้อสอบ และตรวจข้อสอบ	288	81.82	1
เป็นกรรมการกรอก, ตรวจทานคะแนนใน ป.02/6	206	58.52	2
อื่น ๆ	8	2.27	5

จากตารางที่ 33 ปรากฏว่า ครูผู้สอนร้อยละ 81.82 ได้มีส่วนร่วมในการสอบวัดผล ปลายปีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีส่วนร่วมเป็นกรรมการควบคุมห้องสอบและตรวจข้อสอบครูผู้สอน ร้อยละ 58.52 มีส่วนร่วมเป็นกรรมการกรอกและตรวจทานคะแนนใน ป.02/6 มีครูผู้สอนเพียง ร้อยละ 2.84 ที่มีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินการวัดผลปลายปีที่ คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอ แต่งตั้ง

4.6 แนวความคิดและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์

จากการรวบรวมคำตอบของผู้เสนอความคิดเห็น โดยการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์จังหวัดขอนแก่นผู้มีบทบาทในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นจำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยเปอร์เซ็นต์ของจำนวนศึกษานิเทศก์จังหวัดผู้เกี่ยวข้องในการปรับหลักสูตรในประเด็นใหญ่ ๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยในแต่ละด้านดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร เมื่อนำมาจัดเรียงลำดับ พบว่า ศึกษานิเทศก์มีส่วน ร่วมในการปรับหลักสูตรเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. การนำหลักสูตรไปใช้ (ร้อยละ 75)
2. การประเมินผลการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 66)
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร (ร้อยละ 50)

- ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัดร้อยละ 66 จัดหาข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถาม

- การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัดร้อยละ 75 เห็นว่าตนเองไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร

- การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัดร้อยละ 60 เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร เฉพาะกลุ่มประสบการณ์ กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพระดับ ป.5-6 เท่านั้น

- การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์จังหวัดที่มีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร พบว่า ร้อยละ 66 เห็นว่าการดำเนินงานในการใช้หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้ในเกณฑ์ปานกลาง

ผู้ให้การสัมภาษณ์ ร้อยละ 50 เห็นว่า การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น และการพัฒนาเอกสาร ประกอบหลักสูตร ปฏิบัติได้ในเกณฑ์ปานกลาง

2. การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน เมื่อจัดเรียงลำดับ

ตามความสำคัญมากขึ้น พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด ได้มีการพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตรในเรื่อง
สื่อการเรียนการสอนมากเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตรในเรื่อง
กำหนดการสอนและการจัดทำตารางสอนเป็นอันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

- กิจกรรมที่ดำเนินการในการพัฒนาคู่มือครู ศึกษานิเทศก์จังหวัดร้อยละ 50
เห็นว่าตนเองไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเลย มีเพียงร้อยละ 20 เห็นว่าศึกษานิเทศก์จังหวัด
มีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการระดับจังหวัด
 - ในการพัฒนากำหนดการสอน (แผนการสอนย่อย) ศึกษานิเทศก์จังหวัดร้อยละ 50
เห็นว่ามีส่วนร่วมในการปรับ-ขยาย แผนการสอนบางส่วน ร้อยละ 33 เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัด
การกำหนดการสอนใหม่
 - ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนพบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด ได้จัดเรียงลำดับการได้มา
ซึ่งงบประมาณโดยจัดให้แหล่งที่มาจากการจัดสรรงบประมาณของส่วนกลาง สูงมากเป็นอันดับแรก ส่วน
งบประมาณที่ได้มาจากการจัดทำและจัดหามาเอง และ โรงเรียนจัดทำแล้วมอบให้จัดเป็นอันดับที่ 2
และอันดับที่ 3 ตามลำดับ
 - ในการจัดทำเอกสาร และคู่มือการใช้หลักสูตร ศึกษานิเทศก์ร้อยละ 50 เห็นว่ามีส่วนร่วม
ในการเป็นผู้ให้ข้อมูลรายละเอียด
3. การปฏิบัติงานในการนิเทศการศึกษา พบว่าศึกษานิเทศก์ร้อยละ 75 เห็นว่าได้แนะนำ
โดยการนำแผนการสอนและคู่มือครูมาปรับให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่น
- กิจกรรมที่ศึกษานิเทศก์ใช้ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์
ร้อยละ 60 ใช้การแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 30 ใช้วิธีการแนะนำ
เกี่ยวกับการใช้เอกสารและวัสดุหลักสูตร
 - กิจกรรมที่ควรจัดบริการแก่ครูมากที่สุด โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย
พบว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด ร้อยละ 70 เห็นว่า
 - อันดับที่ 1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - อันดับที่ 2 การจัดอบรมและสัมมนาการใช้หลักสูตร
 - อันดับที่ 3 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
 - ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์จังหวัดในการปรับปรุงให้มีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตร
ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น พบว่า ศึกษานิเทศก์มีความเห็นแตกต่างกันแต่ที่ปรากฏเด่นชัดมากคือ
ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น มีการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์น้อยมาก
ข้อเสนอแนะคือ ควรนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. การพัฒนาเอกสารประกอบหลักสูตร ศึกษานิเทศก์จังหวัดมีบทบาทในการจัดทำน้อยมาก
ข้อเสนอแนะคือ การสำรวจความต้องการของโรงเรียนและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
การเพื่อจัดทำกำหนดการสอนสื่อการสอนและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรตามความต้องการ
การของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน
3. คู่มือครู แผนการสอน และกำหนดการสอนปัจจุบัน ในฐานะบทบาทของศึกษานิเทศก์
จังหวัดยังมีบทบาทน้อยในเรื่องดังกล่าว ข้อเสนอแนะคือ การเป็นศูนย์กลางในการจัดซื้อจัดหา และ
บริการให้สัมไปใช้โดยเฉพาะกำหนดการสอนจัดทำให้ทุกโรงเรียนทุกระดับชั้น
4. ตารางสอน และสื่อการเรียน ในฐานะศึกษานิเทศก์จังหวัดยังมีบทบาทเข้าไม่ส่วน
ร่วมในเรื่องนี้น้อยมาก
ข้อเสนอแนะ คือ การจัดตั้งคณะทำงานเป็นที่ปรึกษาของโรงเรียนที่มีความประสงค์
จะปรับหลักสูตรในการจัดทำตารางสอน และจัดให้ความช่วยเหลือโดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อ
แก่โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนที่มีความต้องการ
5. การใช้หลักสูตร ยังเป็นปัญหาทั้งในด้านครูผู้สอนที่ปรับใช้หลักสูตรน้อยมากในด้าน
ผู้บริหารที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่เสนอขอขาดการนำไปใช้ที่จริงจัง
ข้อเสนอแนะ คือ ต้องออกนิเทศ กำกับ ดูแลอย่างทั่วถึงและจริงจัง
6. การประเมินผลหลักสูตร ยังขาดเครื่องมือในการประเมินผลหลักสูตร
ข้อเสนอแนะ คือ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการประเมินผลหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของครูในการปรับหลักสูตรประถมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
 ตารางที่ 34 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>สภาพทั่วไป</u>			
- ความไม่เข้าใจหลักการพัฒนาหลักสูตร	92	26.10	2
- ความไม่เข้าใจเรื่องการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	138	39.20	1
- ความไม่พร้อมในด้านแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น	88	25.00	3
- ความไม่พร้อมของโรงเรียนที่จะจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	34	9.70	4
<u>ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากครูผู้สอน</u>			
- ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับหลักสูตร	178	50.57	1
- ครูไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการปรับหลักสูตร	104	29.54	2
- ครูไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานปรับหลักสูตร	65	18.47	3
- ครูไม่ยอมรับการนิเทศจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรับหลักสูตร	5	1.42	4
<u>ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานใช้หลักสูตร</u>			
ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับหลักสูตร	93	26.42	2
ขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี	225	63.92	1
ขาดการรับการนิเทศการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	25	7.10	4
ขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ	9	2.56	3

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการเกี่ยวกับ</u>			
<u>กำหนดการสอน</u>			
งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ	8	2.27	5
ขาดการแนะนำจากผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง	94	26.70	2
มีเวลาไม่เพียงพอสำหรับเตรียมการ	140	39.78	1
ขาดหลักการและไม่มีติดตามประเมินผล	40	11.36	4
ขาดแหล่งบริการทางเอกสารค้นคว้า	70	19.89	3
<u>ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากเอกสารประกอบ</u>			
<u>หลักสูตร โดยเฉพาะคู่มือและแผนการสอน</u>			
- มีจำนวนไม่เพียงพอ	9	2.57	3
- ได้รับเอกสารประกอบหลักสูตรไม่ตรงตามความต้องการ	13	3.69	2
- เอกสารประกอบการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย	4	1.14	4
- ขาดแหล่งบริการสำหรับดำเนินงาน	326	92.60	1
<u>ปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผลปลายภาค/</u>			
<u>ปลายปี</u>			
- ข้อทดสอบไม่ชัดเจน	35	9.94	3
- แบบทดสอบไม่ครอบคลุมเนื้อหา	139	39.48	2
- ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแบบทดสอบ	162	46.02	1
ปัญหาอื่น ๆ	16	4.56	4

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการวัดผล (ป.02)</u>			
<u>ระหว่างเรียน</u>			
ปฏิบัติไม่ได้ตามกำหนดเวลา	275	78.13	1
ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล	16	4.55	3
ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล	53	15.06	2
ปัญหาอื่น ๆ	8	2.26	4

จากตารางที่ 34 พบว่า ด้านสภาพทั่ว ๆ ไป ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในสภาพทั่วไปนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 39.20 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นนั้น เป็นเพราะผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจเรื่องการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ครูผู้สอนร้อยละ 26.10 เห็นว่าปัญหานี้มาจากการไม่เข้าใจในหลักการพัฒนาหลักสูตร

ด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากครูผู้สอน ครูผู้สอนร้อยละ 50.57 เห็นว่าครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรและครูผู้สอนร้อยละ 29.54 เห็นว่าครูไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการปรับหลักสูตร

ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานใช้หลักสูตร ครูผู้สอนร้อยละ 63.92 เห็นว่าครูขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี มีครูผู้สอนเพียงร้อยละ 2.56 เท่านั้นที่เห็นว่าครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อ

ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับกำหนดการสอน ครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกัน คือ ร้อยละ 39.78 เห็นว่าครูผู้สอนมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับเตรียมการจัดทำกำหนดการสอน ครูผู้สอนบางส่วนร้อยละ 26.70 เห็นว่าปัญหาเกิดจากการขาดการแนะนำจากผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง ครูผู้สอนอีกร้อยละ 19.89 เห็นว่าปัญหามาจากการขาดแหล่งบริการทางเอกสารค้นคว้า

ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารประกอบหลักสูตรครูผู้สอนร้อยละ 92.60 เห็นว่าปัญหาเกิดจากการขาดแหล่งบริการ สำหรับดำเนินงาน

ด้านการประเมินผลปลายภาคเรียนและปลายปีการศึกษา ครูผู้สอนร้อยละ 46.02 เห็นว่าปัญหาจากการที่ครูไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแบบทดสอบ และครูผู้สอนอีกร้อยละ 39.48 เห็นว่าปัญหาในการประเมินผลมาจากการที่แบบทดสอบที่ใช้ประเมินผลปลายภาคเรียนหรือปลายปี การศึกษายังมีลักษณะ ไม่ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

ด้านการวัดผลที่ระบุไว้ใน ป.02 ครูผู้สอนร้อยละ 78.13 เห็นว่าครูผู้สอนไม่สามารถ ปฏิบัติได้ตามกำหนดเวลา

ตารางที่ 35 ปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยที่เป็นปัญหา (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
งบประมาณ	333	94.60	1
สื่อการเรียนการสอน	211	59.94	2
จำนวนคาบเวลา	48	13.64	3
เนื้อหาของบทเรียน	27	7.67	5
คู่มือครูหรือแผนการสอน	47	13.52	4

จากตารางที่ 35 ปรากฏว่า ครูผู้สอน ร้อยละ 94.60 เห็นว่างบประมาณเป็น ปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียน การสอนเป็นปัจจัยอันดับที่ 2 ที่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 36 สภาพท้องถิ่นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปรับหลักสูตร

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
- อาชีพของท้องถิ่นมีน้อย	40	11.36	3
- ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากวิทยากร สถานประกอบการ	16	4.55	5
- สปจ, สปอ หรือโรงเรียนไม่สามารถชี้แจงแหล่ง วิทยากร สถานประกอบการ	34	9.66	4
- ผู้ประกอบอาชีพอิสระไม่เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องนี้ได้เพียงพอ	105	29.83	2
ประชาชนในท้องถิ่นไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น	14	3.98	6
ประชาชนต้องการให้บุตรหลานเรียนรู้เพื่อศึกษาต่อในระดับสูง	143	40.62	1

จากตารางที่ 36 พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 40.62 เห็นว่า สภาพท้องถิ่นที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น คือการที่ประชาชนมีความต้องการให้บุตรหลานเรียนรู้เพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงต่อไปอีก ครูผู้สอนร้อยละ 29.83 เห็นว่าประชาชนผู้ประกอบอาชีพอิสระไม่เข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องการปรับหลักสูตรได้เพียงพอ

ตารางที่ 37 สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานการใช้หลักสูตร

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>สภาพทั่วไป</u>			
ครูไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	40	11.36	3
โรงเรียนอยู่ห่างไกลแหล่งบริการหลักสูตร	237	67.33	1
ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	75	21.31	2
<u>สาเหตุที่เกิดจากครูผู้สอนในการปรับหลักสูตร</u>			
- ครูไม่เคยได้รับรู้เรื่องการปรับหลักสูตรมาเลย	37	10.51	4
- ครูมีภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบมาก	138	39.20	1

ตารางที่ 37 (ต่อ)

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
- หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้	70	19.89	3
- ครูไม่สนใจปัญหาการปรับหลักสูตร	107	30.40	2
<u>สาเหตุที่การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น</u>			
<u>ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร</u>			
- ไม่มีวิทยากรผู้รู้เรื่องการปรับหลักสูตร	4	1.14	4
- วิทยากรไม่เพียงพอ	6	1.70	3
- สปจ.หรือ สปอ. ประสบปัญหาในด้านงบประมาณ	270	76.70	1
- สปจ.หรือ สปอ. ประสบปัญหาในการเตรียมบุคลากร	72	20.46	2
<u>สาเหตุที่ผู้เกี่ยวข้อง ไม่เข้าใจวิธีปรับหลักสูตรให้</u>			
<u>สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น</u>			
- ไม่ได้รับความรู้และข้อมูลจาก สปช. หรือกรมวิชาการ	52	14.77	2
- ไม่มีตำราหรือเอกสารที่จะศึกษาทำความเข้าใจ	45	12.78	3
- ไม่มีผู้เคยมีประสบการณ์จัดทำเรื่องในท้องถิ่น	244	69.32	1
- อื่น ๆ	11	3.13	4
<u>สาเหตุที่ทำให้มือครู แยกการสอนไม่ได้รับ</u>			
<u>การพัฒนาเท่าที่ควร</u>			
- งบประมาณไม่เพียงพอ	9	2.56	7
- โรงเรียนอยู่ห่างไกลแหล่งบริการหลักสูตร	204	57.95	1
- ขาดการประสานงานด้านการใช้เอกสารร่วมกันใน			
กลุ่มโรงเรียน	53	15.06	2
- ขาดการวางแผนเรื่องการผลิตและสรรหา	24	6.82	4
- ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	18	5.11	5
- การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดไม่ทั่วถึง	28	7.95	3
- ไม่ได้รับทราบหรือให้ความรู้ในการผลิตสื่อ	16	4.55	6

ตารางที่ 37 (ต่อ)

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
<u>สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการวัดผลตาม ป.02</u>			
- ขาดการแนะนำจากผู้มีความรู้	76	21.59	2
- ขาดการวางแผนงานที่ดี	183	51.99	1
- ผู้บริหารไม่เอาใจใส่และไม่มีความรู้ในเรื่องนี้	79	22.44	3
- ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด	14	3.98	4
<u>สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดทำแบบทดสอบ</u>			
<u>ประเมินผลปลายภาคหรือปลายปี</u>			
- สปอ. จัดทำแบบทดสอบ	85	24.15	3
- กลุ่มโรงเรียนจัดทำขึ้น	12	3.40	4
- สปจ. จัดทำแบบทดสอบ	109	30.97	2
คณะผู้จัดทำแบบทดสอบมิใช่ครูผู้สอน	142	40.34	1
สาเหตุอื่น ๆ	4	1.14	5

จากตารางที่ 37 พบว่า สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานใช้หลักสูตรในสภาพทั่วไปนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 67.33 เห็นว่าสาเหตุมาจากโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากแหล่งบริการหลักสูตร

สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานการใช้หลักสูตรที่เกิดจากครูผู้สอนในการปรับหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนร้อยละ 39.20 มีภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบมาก ครูผู้สอนร้อยละ 30.40 เห็นว่าตัวครูผู้สอนเองไม่สนใจปัญหาในการปรับหลักสูตร

สาเหตุที่การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นไม่ได้ผลดีเท่าที่ควรนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 76.70 เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอประสบปัญหาในด้านงบประมาณ

สาเหตุที่ผู้เกี่ยวข้องไม่เข้าใจวิธีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 69.32 เห็นว่า ไม่มีผู้ที่เคยมีประสบการณ์จัดทำเรื่องนี้ในท้องถิ่น

สาเหตุที่คู่มือครูและแผนการสอนไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 57.95

เห็นว่า มาจากสาเหตุที่โรงเรียนอยู่ห่างไกลแหล่งบริการหลักสูตร

สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการวัดผลระหว่างเรียน (ป.02) ครูผู้สอนร้อยละ 51.99

เห็นว่า สาเหตุมาจากการขาดการวางแผนงานที่ดี

สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการจัดทำแบบทดสอบประเมินผลปลายภาคเรียนหรือปลายปี ครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกัน คือ ร้อยละ 40.34 เห็นว่าคณะผู้จัดทำแบบทดสอบ ไม่ใช่ครูผู้สอน และครูผู้สอนร้อยละ 30.97 เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้จัดทำแบบทดสอบเอง โดยครูไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำ

การวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ศึกษาทั้งในส่วนที่เป็นการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในด้านนโยบาย เอกสารโครงการและแผนงาน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตลอดจนรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ พบว่า นโยบายเกี่ยวกับการปรับหลักสูตรในระดับเขตการศึกษา มีความชัดเจน แต่เมื่อศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ กลับไม่ปรากฏแนวนโยบายที่กำหนดไว้ชัดเจนในเรื่องนี้ เอกสารที่ศึกษาในครั้งนี้จะ เน้นหน่วยงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนงานที่เป็นการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ไม่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน ด้านโครงการ และแผนปฏิบัติงานจะ ไม่มี เอกสารในระดับจังหวัดฉบับใดที่กำหนดให้มีการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นที่ชัดเจนจะมีรายละเอียดการปรับปรุงเนื้อหา แทรกไว้ในโครงการอื่น ๆ

การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในโครงการ เป็นไปในรูปคณะกรรมการ และทุกโครงการ/แผนปฏิบัติงาน เอกสารทุกฉบับระบุให้มีการประเมินผลโครงการทุกโครงการ และเครื่องมือในการประเมินจากเอกสารที่ศึกษาพบว่า เป็นแบบสอบถามเกือบทั้งหมด

ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการจากเอกสารที่ศึกษาพบว่า คำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด ในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นมีน้อยมาก การประชุมทุกครั้งมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นเพียงการปฏิบัติการของคณะกรรมการระดับจังหวัด โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการไว้กว้างจนเกินไป ยากแก่การปฏิบัติ และส่วนมากเป็นงานที่เกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา เนื้อหาสาระในการประชุมส่วนมากเป็นการประชุมแจ้งข่าวทางวิชาการ และเมื่อปฏิบัติงานตามโครงการใดโครงการหนึ่งเสร็จสิ้นแล้ว จะมีรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นรูปเล่มชัดเจน โดยเนื้อหาสาระในรายงานนั้นจะเป็นผลการดำเนินงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ พร้อมทั้งระบุถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินและมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาไว้ด้วย ในรายงานผลการปฏิบัติงาน ไม่ได้ชี้แนะแนวทางการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นไว้